

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 155 (3019) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 július 13

Elismerő szavakkal

Illette Kállay Miklós miniszterelnök a magyar katolikus papságot azon a bensőséges ünnepség, amely Nagy-kállón zajlott le vasárnap s amelyen Marnó Gyula nagykállói apátplébánosnak maga a miniszterelnök adta át a kormányzói kitüntetést. Hivatalos személyként vett részt a miniszterelnök ezen az ünnepségen, az elismerő szavak azonban annak a lértiunak szavai voltak, akiknek ősei és ő maga is ott élt a Nyírségen egyházzal, papjaival, népével együtt, osztozva annak minden örömeiben és bánatában. A Kállay-családról mindenki tudja ezen a vidéken, hogy mindig hű volt egyházához, vallásához. Az elismerés tehát nem kivülállótól jön, nem hizelgés, nem hivatalos szólam, hanem a legbensőbb meggyőződés, a nemzedékeken keresztül leszárt élet-tapasztalat nyílt bevallása.

Márványba kellene vésní ezeket a szavakat, hogy mindig szem előtt álljanak és demagógia, vagy rút irigység ki ne kezdhesse a katolikus lelkeskedő papság multját és jelenét.

— Ebben a tájban benne van a magyarság küzdelmének ezer éve — mondotta a miniszterelnök szülőföldjéről. És ebben a küzdelemben ott áll ezer esztendeje szakadatlanul a lelkeskedő papság munkája. Ennek a népnek életerejét és a 'lelkészkedő papság' fejlesztette nagygyá. A lelkeskedő pepságnak döntő szerepe volt abban, hogy a magyar az elesetség idejében is magasra emelte a fejt, bizott az Ur Isten végtelen kegyelmében, az ország felemelkedésében. Mint magyarnak és hívőnek enged-tessék meg nekem, hogy e helyről kifejezésre juttassam nagyrabecsülésem-et a magyar lelkeszség iránt. Mint miniszterelnök tiszteletemet fejezem ki az elvégzett munka nagysága felett, mint magyar tiszteletemet fejezem ki a katolikus papság magyarsága felett.

Amikor ezeket a szavakat halljuk, elvonul lelki szemünk előtt a magyar történelem első ezer éve, amelyben oly nagy szerepe volt a magyar katolikus papságnak. Ott látjuk őket Szent István idejében, mikor a kereszténység elemeire oktatták, tanították, nevelték még vértanúság árán is az addig pogány magyarságot. Ott látjuk őket az iskolákban, a szántóföldeken, a műhelyekben, a könyvi rócellákban, mindenütt, ahol a magyar keresztény nemzeti élet alapjait rakták le. Névtelen hősei és munkásai ők a magyar történelemnek, s ha egyes kiemelkedő személyiségekben az előtérbe is nyomultak, munkájuk, áldozatuk mindig szerényen huzódott meg a hangoskodók tülekedése mögött. Csak az érti meg ezt igazán, aki tudja mint jelent a pap számára hivatása és ennek a hivatásnak a teljesítése.

A miniszterelnök szava: azonban

Német különjelentés:

Győzelmesen befejeződött a rzsevi bekerítő csata

Több lövész és lovas hadosztályt és egy páncélos dandárt megsemmisítettek a német csapatok. — Ujabb nagy sikert értek el a német tengeralattjárók

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról a Német Távirati Irodának a következő különjelentést adták ki:

A Rzevtől délnyugatra elterülő vidéken július 2-án megindult átkaroló támadás, a légihaderő kötelékei által hatásosan támogatva és az ellenséges erődrendszer áttörése után több ellenséges lövészhadosztály, lovas hadosztály és egy páncélos dandár megsemmisítésére vezetett. A 11 napig tartó csatában több mint 30.000 foglyot ejtettünk, 218 páncélost, 591 ágyut, 1301 géppuskát és gránátvetőt, valamint sok más fegyvert és hadianyagot zsákmányoltunk, vagy semisítettünk meg. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A hadifoglyok száma, valamint a zsákmány mennyisége még növekszik.

Sikeres német légitámadások a szovjet utánpótlása ellen

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távirati Iroda katonai helyről értesül, német harcirepülőgépek július 12-én folytatták támadásaikat a keleti arcvonal déli szakaszán folyó ellenséges utánpótlás ellen. Tehervonatok, raktárakat és pályatesteket súlyosan megrongáltak. Rosztovnál katonai célpontok elleni támadás során az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Eddigi jelentés szerint a Szovjet vasárnap az arcvonal déli részén 35 repülőgépet veszített.

Faruk király bátran szembeszáll az angol erőszakkal

Az Uj Nemezedék írja: Ankarából származó francia lapjelentések szerint Faruk egyiptomi király elutasította a kairói brit követ és az egyiptomi brit hadsereg főparancsnokának ultimátumát, amelyben azt követelték, hogy Egyiptom a szövetségesek oldalán lépjen harcba a tengelyhatalmak el-

len. Az ultimátum elutasítása után brit csapatok vonultak a királyi palota elé. Erre az egyiptomi vezérkar azt üzentte a brit főparancsnoknak, hogy az egyiptomi hadsereg nyomban Anglia ellen lép harcba, ha a királyt gátolják szabad mozgásában. E fenyegetés után a brit főparancsnok visszarendelte a királyi palota előtt felsorakozott csapatokat.

Ankarából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Irakból érkező hírek szerint az iraki lakosság körében mind jobban terjed az angolelles hangulat. A lakosság minden alkalmat megragad, hogy az angóikkal szemben kifejezésre juttassa ellenséges érzületét. Fokozza az angolelles hangulatot az a körülmény is, hogy a brit katonai hatóságok a nyílt lázongások elnyomása céljából az iraki hadsereg több volt tisztjét letartóztatták és kivégezték. Azonkívül 14 polgári személyt ítéltek halálra.

Ausztráliai csapatokkal erősítették meg Auchinleck seregét

A Tarskontinent Press római jelentése szerint az El Alameinnél folyó hadműveletekről a Popolo di Roma úgy értesül, hogy a brit haderő az utolsó napok folyamán nagyon is drágán fizette meg azokat a zavaró támadási kísérleteit, amelyeket az olasz és német utánpótlás ellen indított. A brit haderő semmiféle gy-

korlati eredményt nem bírt elérni ezekkel a kísérletekkel, ezzel szemben a tengely légiereje súlyosan megtizedelte és sok helyen meg is semmisítette a britek utánpótlási állásait.

Londoni NST jelentés szerint Melbourne híradás Curtin ausztráliai miniszterelnöknek azt a kijelentését is-

nemcsak a multa, hanem a jelenre és a jövőre is vonatkoznak. A magyar lelkeskedő papság a jelenben is kivészi részét a munkából és ugyanezt akarja tenni a jövőben is. Ha ennek

a nemzetnek a Gondviselés újabb ezer esztendőit akar adni, akkor ebben az új évezredben számottevő tényező lesz ismét a magyar katolikus papság.

merteti, hogy az egyiptomi harcokban ausztráliai csapatok is részvesznek. A Közelkeleten maradt olyan ausztráliai seregtestekről van szó, amelyekkel most megerősítették a VIII-ik brit hadsereget. Ezeket a seregtesteket már harcba is vetették. Londonban egyébként az újonnan fellángolt harcokkal kapcsolatban kijelentik, hogy nem tudják, milyen célt követ Auchinleck hadművelete valószínű azonban, hogy nem általános offenzíva kísérletéről van szó, csak kisebb taktikai műveletekről.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Sercio című lap közli hétfőn, hogy az Avila Star nevű angol luxusgőzöst az Azori szigetektől 300 kilométernyire megtorpedózták. 110 hajótöröttet egy portugál hadihajó mentett meg. A portugál hadihajó, amely a brit gőzös segélyjeit felfogta, teljes gőzzel a szerencsétlenség színhelyére indult és abban a pillanatban ért oda, amikor a gőzös elsüllyedt. A megmentettek között egy másik elsüllyesztett hajó hajótöröttjei is vannak, akiket az Avila Star vett fedélzetére. Az Avila Star 14.443 tonnás volt.

Hajókat találtak el a német bombák Brixham kikötőjében

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: Német harcirepülőgépek vasárnap és hétfőre virradó éjszaka fegyveres felderítést végeztek a brit partvidék és az Anglia körüli tengerrészek felett. Brixham kikötője ellen végrehajtott rajtaütéssel nehéz bombákkal oly súlyosan megrongáltunk egy körülbelül 4000 tonnás hajót, hogy oldalára dült és elsüllyedt. Egy 800 tonnás őrnaszádót szintén súlyosan megrongáltunk, úgyhogy elvesztésével számolni lehet. A harcban vetett német gépek sértetlenül tértek vissza hazai támaszpontjukra.

Elfoglalták a japánok Csungking utolsó kikötővárosát

Tokióból jelentik, hogy a Kinában harcoló japán csapatok főparancsnokának hivatalos jelentése szerint a japán csapatok vasárnapra virradóra elfoglalták Vencsout, a csekiangi parton levő utolsó csungkingi kínai kikötővárost.

Megváltoztatta a tábla a törvényszék ítéletét az Imrédi-Halász sajtóperben

Háromszáz pengős pénzbüntetéssel sújtották a „8 Orai Ujság” felelős szerkesztőjét

Budapestről jelentik: Imrédi Béla volt miniszterelnöknek Halász Sándor a „8 Orai Ujság” felelős szerkesztője ellen indított sajtóperében két napos tárgyalás után a budapesti ítélőtábla szombat délután hozta meg ítéletét. A felelbiteli főtárgyalás két napja az iratok ismeretével, valamint a perbevezetékekkel telt el. Az ítélet-hírdetés előtt a tanács zárt ajtó mögött hosszabb tanácskozást folytatott.

Az ítélőtábla az első bíróság ítéletét, a vád tárgyává tett büncselekmény minősítésére és a kiszabott büntetés mértékére is kiható hatállyal megsemmisítette és dr. Halász Sándor

cselekményét kétféle sajtó utján elkövetett rágalmazásnak minősítette. Ezért az enyhítő szakasz alkalmazásával a vádlottat 300 pengő pénzbüntetésre ítélte, amely behajthatatlanság esetén 20 pengőnként egynapi, összesen tehát 15 napi fogházra változtatható át. Az ítélet terjedelmes indokolása megállapítja, hogy a vád tárgyává tett cselekmények első csoportjában a vádlottnak sikerült a bizonyítás, míg a vád tárgyává tett cselekmények második csoportjában a bizonyítás csupán részben sikerült. Ezért a tábla a vádlottat csak kétféle sajtó utján elkövetett rágal-

Apolló Filmszínházban

Tasnády Ária, Kiss Ferenc,
Timár József

Hétjón utoljára

Keddől

Sarajevo

DANKO PISTA

Belvárosi mozgóban

Csak 2 napig!

Csak 2 napig!

Megvédtem egy asszonyt

Főszereplők: Lázár Mária, Mezey Margit, Páger Antal

CASINOBAN

A NOTRE DAMEI

toronyőr

mazás vétségében mondotta ki hü-nönek.

Az ítélet ellen a főmagánvádló, valamint vádlott jogi képviselője semmiségi panaszt jelentett be.

Tisztikar megújítása. 5. Indítványok. 6. jövőévi munka irányvonalának megjelölése. 7. Zárszó: tartja Sándor Imre püspöki helytartó.

Július 19-én délután 5 órakor a katolikus Nőszövetség gyűléstermében munkamegbeszélés lesz. Tárgya: a jövő év munkaterve és a Katolikus Akció munkájába való bekapcsolódás. Vezeti: Veress Marianne testvér.

A tanulmányi napok befejezése-képpen július 20-án délelőtt 10 órakor Domokos Pál Péter a magyar zenéről tart előadást.

Helyszíni tárgyalást tartott a bíróság az Orsolya Zárda ingatlanvisszaperelési ügyében

Tanukkal igazolta a Zárda a kényszerhelyzetét

Nagyvárad. Saját tud. Megírtuk, hogy az Orsolya-zárda visszapertli az Uri-utcai ügynevezett Amerika-épületet, amelyet 1937 februárjában vett meg tőle a görög keleti püspökség.

A bíróság szombaton délelőtt tartott ebben az ügyben helyszíni tárgyalást az Orsolya-zárdában s ezen fogatosította a már elrendelt bizonyítást annak igazolására, hogy a rend kényszerhelyzetben adta el a kérdéses ingatlant.

A tárgyaláson, amelyet dr. Hoványi József törvényszéki bírósági vezető, jelen volt a görög keleti püspökség részéről Evutian János szentszéki ülnök, Popovic Vazul szentszéki ülnök és dr. Marcus Péter egyházmegyei gondnok. Az Orsolya-zárda jogi képviselőjében dr. Dévald László, a püspökség jogi képviselőjében dr. Pop János jelent meg.

A bíróság hat tanut hallgatott ki.

Ismeretes, hogy a román közoktatásügyi minisztérium 1935-ben elvette a zárda tanítónképzőjének és négyosztályos gimnáziumának nyilvánossági jogát, azzal, hogy a gimnázium nyilvánossági jogát visszaadja, ha ezt az intézetet a nővérek nyolcosztályos liceum-má fejlesztik, megfelelő helyiséget építenek és bevezetik a román tanítási nyelvet.

A zárda először egy 615 ezer lejes költségvetésű tervet készített. Ezt azonban a nagyváradi tanfelügyelőség nem találta kielégítőnek. A második terv kétmillió lejes költségvetéssel készült el, de a váradi tanfelügyelőség ezt is kibovítandónak mondotta, úgy hogy az Orsolya-zárda végül is 4 és fél millió lejes építkezésbe volt kénytelen bele-menni.

Igy állt elő az a helyzet, hogy a zárda, miután összes hitelforrásait kimerítette s a hitelezők követelésekkel léptek fel, kénytelen volt pénzzétenni egyik értékes ingatlanát, amely szerves kiegészítő része a zárda egész ingatlan-komplexumának.

Jellemző ténykörülmeny az is, hogy az ügynevezett Kaszinó-épületet a román közoktatásügyi minisztérium le akarta foglalni román internátus céljaira. Hogy a rend ezt megmentse, azt az épületrészt is bekapcsolta a készülő

gimnázium-épületbe.

Ezeket a körülményeket igazolták a kihallgatott tanuk. Altnöder Endre, nyugalmazott műszaki tanácsos, aki az Orsolya-nővérek liceumát építette, előadta, hogy az építkezéseket a legnagyobb körültekintéssel, a tanfelügyelőség újabb és újabb utasításainak megfelelően kellett végezni, ami a rend számára mindig újabb és újabb anyagi megterhelést jelentett. Pteancu inspektor és Pop Teodor tanfelügyelő személyesen ellenőrizték mindig az építkezést, s a legkisebb észrevételük parancs volt az intézményei jövőjéért aggódo rend számára.

Dr. Gyöngyösey István táblai főügyész a zárda volt ügyésze igazolta, hogy a zárdának azért kellett eladnia az ingatlanát, hogy a nyomasztó teherként ránehezedő adósságokat, amelyek a kényszer-építkezésből keletkeztek, kifizesse.

A rend tagjai közül négy nővért hallgatott ki a bíróság. Ismertették azokat a követeléseket, amelyeket a román minisztérium a zárda építkezésével kapcsolatban támasztott s rámutattak arra, hogy milyen jelentősége volt a nyilvánossági jognak a zárda és intézményei életében.

— A nyilvánossági jog megvonásának időszakában — mondották — a zárda évenként 300—400 ezer lejes deficitet zárt költségvetését. Iskoláink elnéptelenedtek, a szegénnyé vált magyar középosztály nem bírta fizetni gyermekei nevelési költségeit, idegen vizsázókat hozták kíméletlenül buktatták növ-

dékeinket s minden egyes növendék után magas vizsgadíjakat kellett fizetni. Iskoláink jövője érdekében mindent meg kellett tennünk, hogy megzerezzük a nyilvánossági jogot. Ennek megadását viszont a román nyelv bevezetése mellett az új gimnáziumi épület felépítésének és kellő berendezésének feltételét tették függővé. Arról is tudomásunk volt, hogy a román tanhatóságok rosszindulattal viseltettek a zárda iránt s ezért fokozott igyekezettel és erőfeszítéssel iparkodtunk a tanfelügyelőség utasításainak megfelelni. Ezért kellett bele-menni a nagyarányú építkezésekbe, amelyek folyton növekvő költségei aztán az Uri-utcai ingatlan eladására vezettek. Ha — összegezte az egyik nővér vallo-másának állításait, — nem lettünk volna kényszerítve a liceum felállítására, akkor nem építkeztünk volna és nem került volna sor a kérdéses ingatlan eladására.

A tanuk kihallgatása után a püspökség képviselői ellenbizonyítékok előterjesztésére kértek határidőt, ezért a bíróság a tárgyalást elnapolta és a nyári szünet után fog határidőt kitűzni.

A per kimenetelére elő nagy érdeklődéssel néz az egész közvélemény és reméli, hogy az Orsolya-zárda, amelynek kényszerhelyzete az Uri-utcai nagyértékű ingatlan eladásával kapcsolatban bizonyítottan látszik, a magyar igazságszolgáltatás révén visszaszerezheti az Amerika-épületet, amelyet a román tanügyi hatóságok rosszindulatú hatalmaskodásának nyomása alatt idegenített el.

Julius 19-én közgyűlést tart az Erdélyi Katolikus Nőszövetség

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi Katolikus Nőszövetség a Marianumban háromnapos lelkigyakorlatot rendez nők számára. A július 13-án kezdődő lelkigyakorlatot Fiedler István püspök vezeti. A lelkigyakorlatot tanulmányi napok követik, amelynek során Baráth Béla dr., Dávid László dr. Kühnle Ilona, Kocsis Margit dr. Rejöd Tibor dr., P. Köhler Ferenc,

gróf Hunyadi Józsefné, gróf Pejacovich Mária és báró Apor Gizella tartanak előadásokat.

Július 19-én délelőtt 11 órakor az Erdélyi Katolikus Nőszövetség tartja meg közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitót mond: dr. gróf Bethlen Györgyné elnökösszony. 2. A szövetség munkajelentése. 3. Pénztári jelentés. 4.

Nemzetiségi előadássorozatot rendeznek a debreceni Nyári Egyetemen

A debreceni Nyári Egyetem és a Tiszta István Tudományegyetem jog- és államtudományi karának kisebbségjogi intézete augusztus 1—18. napjaiban nemzetiségi előadássorozatot rendez. A nemzetiségi előadássorozat célja a nemzetiségi kérdés történetének és jelenlegi állásának ismertetését kívül a nemzetiségekkel szemben követendő helyes magyar álláspont összefoglalása és az ebből folyó korszerű magatartás meghatározása. Az előadássorozat megnyitót előadását Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár tartja. Rajta kívül Illiczky Sándor a kárpátaljai terület kormánybiztosa mellé rendelt főtanácsadó, Balla Pál és Oswald György miniszteri tanácsosok, Birkás Géza, Bozóky Ferenc, Flachbart Ernő, Han-Kiss János, Mályusz Elemér, Makkai Sándor, Ottlik László, Pukánczky Béla egyetemi tanárok, Deák László főispán, Pfeiffer Miklós pápai prélat, Balogh Béla és Boda István egyetemi magántanárok, Makkai László miniszteri titkár és Sziklay László egyetemi szakelőadó tart előadást. A nemzetiségi előadássorozat iránt tudományos és politikai körökben egyaránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Szünet nélkül üldözik a német gyors hadosztályok Timosenko seregét

Ujabb nagy tengeralattjáró sikert értek el a németek

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderőparancsnokság közli: A keleti harctér déli szakaszán gyors kötelékeink és gyalog hadosztályaink mozgó különítményei szünet nélkül üldözik a menekülő ellenséget. A helyi jellegű ellenállásokat mindenütt megtörtük. Rosztovban és több kaukázusi kikötőben repülőink bombákkal árasztották el a hadifontosságú berendezéseket. Az ellenségnek Voronyezstől északnyugatra indított tehermentesítő támadási kísérletei tegnap is eredménytelenek maradtak. A harcok során megsemmisítettünk légierőnk közreműködésével 63 ellenséges páncélost. — Oreltől északnyugatra az ellenség erői gyalogos és páncélos kötelékekkel megismételte támadásait. Ezeket a támadásokat kemény harcokban visszavertük. A volhovt arcvonalon az ellenséges támadásokat az ellenségre nézve súlyos veszteségekkel megsemmisítettük. Tegnap a bolsevisták 74 repülőgépet vesztek, hat saját gépünk eltűnt. Egyiptomban tovább folynak a súlyos harcok az el alameini állásokban. Harci és zuhanóbombázó repülőkötelékeink nehéz és legnehezebb űrméretű bombákkal támadták a brit állásokat és gépesített oszlopokat. Nagy károkat okoztak az ellenségnek. Német és olasz repülőgépek légiharcokban 14 ellenséges gépet lőttek le. Málta szigetén a brit légierő támaszpontjait bombáztuk. Könnyű harci gépeink Anglia déli partjai mentén egy ellenséges hajókötelékből elsüllyesztettek két rombolót. Mára virradó éjszaka néhány bombázó gépünk Anglia délkeleti partvidékének hadifontosságú célpontjait támadta: A Szent György-csatorna bejáratánál bombatalálatokkal megrongáltunk egy ellenséges teherhajót. Tegnap az esti órákban brit gépek Flensburg városa ellen eredménytelen zavaró támadást kísérelt meg. Mára virradó éjszaka brit bombavető gépek benyomultak Danzig fölé. Lakóházakban károk keletkeztek. Elpusztult egy kórház, ahol sok gyermek meghalt. Négy támadó gépet lelőttünk. Német tengeralattjárók ezzel július 1-é óta 34 ellenséges hajót süllyesztettek el 225.900 tonna tartalommal és ezzel valamennyi arcvonalon súlyos csapást mértek az ellenség utánpótlási közlekedésére.

Kemény harcok fejlődtek ki El Alameinnél

Róma. (Stefani jelenti.) Az olasz főhadiszállás 774-ik számú jelentése: Az el alameini harctér partvidéki szakaszán az ellenség támadásai következtében tegnap kemény harcok fejlődtek ki, amelyek még mindig folynak. Az ellenségnek páncélosoktól támogatott nyomását feltartóztattuk és megsemmisítettünk 12 ellenséges páncélost. Légierőnk keményen beavatkozta a földön folyó harcokba. Légiharcok során lelőttünk 14 brit repülőgépet. Olasz és

német légi alakulatok folytatták Málta bombázását és ennek során Halpa, Ta Venezia és Micabba hadifontosságú célpontjait találatok érték. E harcok során a brit légierő hat gépet veszített. Brit gépek néhány bombát dobtak Caltanies városára, de semmi kárt nem okoztak.

Megtörték a németek a szovjet utóvédek ellenállását

Berlin. (NTI jelenti.) A véderőparancsnokság közlése szerint német és szövetséges csapatok július 11-én a keleti arcvonal déli szakaszán rekkenő hőségben folytatták a rendetlenül visszavonuló ellenség üldözését. Ahol az ellenség megkísérelte sebtében földből épített védőállásokkal fedezni a visszavonulást, ott erőteljesen törték meg a ellenállást. Egy ilyen harcban felmorzsolta egy egész szovjet ezredet és 600 foglyot ejtettek a német csapatok. A Német bombázó repülők megsemmisítik a szovjet csapatok visszavonulásának biztosítására szolgáló útvonalakat. Ezeket az utakat mindenütt bombatölcsérek, szanaszét fekvő szétrombolt ellensé-

ges páncélosok tarkítják. Rengeteg szovjet fegyver és hadiszer került a német haderő gyorskötelékeinek kezére. Voronyezstől nyugatra szovjet páncélos kötelékek ismételt próbálkozása az ellentámadásra véres veszteséggel omlott össze. A további német repülő-támadások a szovjet tüzéségi és légvédelmi állások ellen irányultak megsemmisítő hatással. A hadijelentésben jelentett 63 páncéloson kívül további 37 páncélost pusztítottunk el. A német főlény bizonyítja, hogy egyetlen gépesített német hadosztály harci területén július 6-tól 10-ig 64 ellenséges páncélost semmisített meg. A német légierő bombatámadásait nemcsak a Dontól keletre kifejlődő szovjet védelmi állások ellen irányítja, hanem attól délre is több útvonalon haladó utánpótlási oszlopokat zúzott szét. Sok vasútvonalon felszakították a síneket. Két megrakott páncélvonatot a levegőbe röpített a nehéz bombák ereje. Más bombázógépek súlyos találatokat értek el Rosztov és egy másik azoviparti kikötő berendezéseiben. Mindkét helyen nagy tüzek keletkeztek. A déli szakaszon tegnap 35 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Ujabb francia szigetet szállottak meg a britek

Vichy. (MTI.) Az OFI jelenti: Hivatalosan közlik a következőket: A Comori-szigetek Mayotte csoportjának rádiója néhány nap óta nem felel a francia állomások hívására. Külföldi forrásokból származó hírek szerint ezt a szigetet, amelynek semmiféle védelme nem volt, angol csapatok július 2-án megszállták. A francia kormány tiltakozott ez ellen az újabb támadás ellen.

Svédországon keresztül repültek az angolok Németország fölé

Stockholm. (Stefani jelenti.) Mint hivatalosan közlik, szombat este Göteborg környékén brit repülőgépek repültek át svéd terület fölött. Svéd

gépek üldözöbe vették az idegen gépeket, de a rossz időjárás miatt nem érték utol. Később újabb brit akuculatok repültek át Svédország nyugati partvidéke felett. Ekkor a svéd elhárítás működésbe lépett. (MTI.)

Berlin. (NTI jelenti.) A véderőparancsnokság közlése szerint, brit bombázógépek vasárnapra virradó éjszaka, a svéd semlegesség megsértésével, támadták a Keleti-tenger partjai mentén fekvő néhány várost. Miután a britek Délsvédország és Dánia felett átrepültek, főként Danzig várost vették célba, ahol a bombák ismét nem hadigazdalkodási szempontból fontos célpontokra, hanem kulturális emlékekre és lakónegyedekre estek. (MTI.)

Viták az angol alsóházban a hajóvesztések körül

Stockholm. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat közli, Schinwell alsóházi képviselő kijelentette, hogy a britek nem nyerhetik meg a háborút titkos viták sorozatával. A tények elhallgatása nagyobb nyugtalanságot kelt mint a nyílt bevallás. Hajóépítési politikánk hiányos. Rosszul építünk és nem is adjuk meg szállító hajóinknak a szükséges védelmet. Ha Crippes az alsóházban azt állítja, hogy a nyilvános vita vezedelmes hangulatot vonna maga után a kereskedelmi tengerészet legénységében, akkor azt kell mondanunk, hogy ez az állítás teljességgel certelen.

Madrid. (NTI jelenti.) Rodrigo, a spanyol önkéntes hadosztály tábornoka kijelentette, hogy az orosz tél minden egyes emberrel szemben példátlan követelményeket támasztott.

Egyedül a Führer erélyének és lángeszű jövőbelátásának köszönhető, hogy a téli bolsevista offenzívát visszaverték anélkül, hogy egyáltalán szükség lett volna német részről a tartalékok harcbevételére.

Válságosnak mondja a helyzetet a londoni rádió

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A londoni rádió tájékoztatója a Szovjet helyzetével foglalkozva, kijelentette, hogy a Szovjetre igen válságos idő következik. A legutóbbi visszavonulással a szovjet utolsó fontos ipartelejeit és mezőgazdasági területeit veszítette el. — Kérdésessé vált az olajellátás a vasútvonalak elvágása miatt, ugyszintén

annak lehetősége, hogy csapatokat szállítsanak a veszélyeztetett területekre.

Buenos-Airesből jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Mint Washingtonból jelentik, a tengerészeti miniszterium közölte, hogy az Egyesült Államok keleti partjai mentén és az Antillák közelében újabb öt amerikai kereskedelmi hajót süllyesztettek el a tengely tengeralattjárói.

Szaradzsoглу augusztusban mutatja be kormányát a nemzetgyűlésnek

Ankarából jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Szaradzsoглу miniszterelnök vasárnap megbeszéléseket folytatott politikai vezető férfiakkal, majd fogadta a nagyvezérkar főnökét és helyettesét. A miniszterelnök augusztus 1-ig a török fővárosban tartózkodik. A nemzetgyűlés augusztus 3-án gyűl össze és ezen mutatkozik be az új török kormány.

Szálasi Ferenc Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délután menetrendszerű gyorsvonattal Nagyváradra érkezett Szálasi Ferenc, a Nyilaskeresztes Párt vezetője. Fogadására a pályaudvaron megjelent a párt helyi vezetősége és sokan a tagok közül. Az országos vezető gépkocsin ezután a Tisza Kálmán-téri ezékházba hajtatott, ahol résztvett a megyei szervezet vezetői értekezletén. Ennek során tájékoztatta a megjelenteket a párt időszeri politikai célkitűzéseiről. Az ülés végén, délután fél kettőkor, zászló alatt a vezetőség az Országzászló előtt sorakozott fel a Szálasi Ferenc koszorút helyezték el az emelvényen. Egy perces néma tisztelegéssel adóztak a megjelentek a háború elesett hősei emlékének, majd a pártvezér „Éljen a magyar hadsereg!” felkiáltására hosszasan éltették a harctereken küzdő hős honvédeinket.

Szálasi Ferenc ezután baráti látogatásainak tett eleget. Hétfőn a közeli városok szervezeteit látogatta meg az országos vezető.

Megnyílt a magyar-szlovák légiforgalom

Pozsonyból jelentik: (MTI.) Vasárnap délelőtt 11 órakor érkezett meg a pozsonyi repülőtérre, a magyar-szlovák légijárat megnyitására, a MALERT három motoros utasszállító gépe. A magyar légiforgalom képviselőjében üldöttség érkezett a géppel Pozsonyba. A magyar és szlovák zászlókkal díszített repülőtéren a magyar küldöttséget dr. Kovács Béla pozsonyi főpolgármester, pápai prelátus, a szlovák légiforgalmi társaság elnöke köszöntötte szlovák és magyar nyelven. A köszöntésre vitéz Laborczy Rezső, a MALERT vezérigazgatója válaszolt. Beszédében annak a reményének adott kifejezést, hogy a most megteremtett magyar-szlovák légiforgalom jelentős lépés lesz a népeket egymáshoz közelebb hozó uton.

Olvassa és teressze a Magyar Lapokat

Megállapították a vámörlesztés rendjét

Milyen díjakat lehet felszámítani az örlésért és a darálásért

Nagyvárad thj. város polgármestere 5.399/1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 87.300/1942. K. M. számú rendelete értelmében a kenyérgabona vámörlesztési díjának szabályozására vonatkozólag az alábbiakat hozom Nagyvárad thj. város közönségének tudomására:

Vámörlesztésre jogosultak részére végzett örlésért bármilyen hajtóerejű, vagy berendezésű malom üzembentartója az örlés céljából átvett időszzerűen száraz, tisztított gyommagmentes kenyérgabona (búza, rozs, kétszeres) 100 kilogrammja után legfeljebb 3.30 pengő örlési díjat és 2 százalékos portást számíthat fel.

Vámcserelepen végzett csere esetén a megállapított örlési díjat és portási veszteséget a csere céljából tisztítatlan állapotban átvett kenyérgabona súlya után szabad felszámítani.

A Közellátásügyi Miniszter úr külön engedélyével feldolgozható kenyérgabona darálásáért a tisztítatlan állapotban átvett kenyérgabona 100 kg.-ja után legfeljebb 2.60 pengő darálási díjat és 1 százalékos portást szabad felszámítani.

Kenyérgabona örléséért vagy darálásáért megállapított örlési (darálási) díjon és portási százalékon felül bármilyen más díjazás (szitapénz, fuvarköltés, forgalmiadó váltság stb.) felszámítása vagy egyéb szolgáltatás kikötése tilos.

Az örlés (csereelés, darálás) végett bevitt kenyérgabonát vámörlesztési szelvények szempontjából minden malomüzem (cserelelep, daráló) tisztítatlan súlyban köteles átvenni.

A tételes vámörlesztést végző malom az örlés céljából átvett kenyérgabonát köteles először megtisztítani, s a tisztított kenyérgabona súlyát lemérés útján megállapítani. Az örlési díjat a megtisztított kenyérgabona súlya alapján kell kiszámítani. A tételes vámörlesztés köteles mindazt az örlésmennyiséget kiszolgáltatni, amit a megtisztított és örlésre felöntött kenyérgabonából az érvényes rendelkezések szerint kiörölni köteles. A tisztítási eljárás során kiválasztott örölhető hulladékot megdarált állapotban vissza kell adni.

A csereörlesztést végző malomba örlés céljából bevitt kenyérgabonában lévő idegen anyag és gyommag mennyiségét a malom üzembentartója az öröltetővel egyetértésben becsléssel állapítja meg. Az átvett kenyérgabona súlyából az idegen anyagok és gyommagvak becsléssel megállapított súlyát le kell vonni, s az örlési díjat, valamint a saját örlésmennyiségéből cserébe kiszolgáltatandó örlésmennyiségét a fennmaradó súly alapján kell kiszámítani. A becsléssel megállapított tisztasúly után összesen 98 százalékos örlésmennyiséget kell kiszolgáltatni olyan minőségű és ezen belül olyan mennyiségű arányban, amint a malom üzembentartója az érvényes rendelkezések szerint az örlésre felöntött gabonát kiörölni köteles.

A cserelelepre csereelés céljából bevitt kenyérgabonával a megállapított örlési díjat, valamint a saját örlésmennyiségét

ből cserébe kiszolgáltatandó örlésmennyiségét a csereelés céljára átvett tisztítatlan kenyérgabona súlya alapján kell kiszámítani. A tisztítatlan állapotban átvett súly után összesen 98 százalékos örlésmennyiséget kell cserébe kiszolgáltatni, olyan minőségű és ezen belül olyan mennyiségű arányban, amint a malom üzembentartója az érvényes rendelkezések szerint az örlésre felöntött gabonát kiörölni köteles.

Minden iparúzó, aki kenyérgabona vámörlesztésével, vámcsereelésével, vagy darálásával foglalkozik, köteles a malom vámcsereleleple, vagy daráló gabonaátvevő helyiségében szembetűnő helyen kifüggesztett, könnyen olvasható „Tájékoztató”-ban tudatni az öröltető közönséggel:

Az átvett kenyérgabona vámörlesztésével, illetve darálása esetén mennyi örlési (darálási) díjat számíthat fel:

Az előzetes tisztítás útján, vagy becsléssel állapítja-e meg a vámörlesztésre bevitt kenyérgabona tisztasúlyát:

A megengedett portási veszteség figyelembevételével — milyenfajta, s mennyi örlésmennyiséget szolgáltat ki:

A kiszolgáltatandó örlésmennyiség súlyába a zsákok súlyát nem számítja be.

Az 1. bekezdésben előírt „Tájékoztató”-t kifüggesztés és használatbavétel előtt a telephely szerint illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságnál jóváhagyás céljából be kell mutatni.

A jelen rendeletben foglalt rendelkezések megszegése kihágásnak és hat hónapi elzárással büntetendő.

Nagyvárad, 1942. július 9-én

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Halállal bünhődik, aki kenyereinkre tör!

A Magyar Távirati Iroda illetékes helyről a következő felvilágosító közleményt kapta:

Bárki, aki — feltehetőleg — a Magyarországgal ellenséges hatalmak ügynökei által félrevezette, vagy megvesztegetve bármilyen dolog szándékos megromlása, vagy megsemmisítése által, így különösképpen bármilyen termék, vagy más közszükségleti cikknek tűzszerszám, vagy vegyszer alkalmazása által történő felgyújtásával a magyar államnak, vagy szövetségese erejének, vagy a velük működő fegyveres erőknek szándékosan hátrányt okoz, vagy az ellenségnek szándékosan előnyt szerez, avagy a honvédelem érdekét sérti: a honvéd büntető bíraskodás körében rögtönítélő bíraskodás (statárium) alá esik és halállal büntetendő.

Halálbüntetéssel sújtják a rögtönítélő bíróság a tettesen és részben felül az ilyen cselekményre létrejött szövetség tagjait, ugyancsak azt, aki más ilyen cselekmény elkövetésére felbujt. Mindenki, aki a fentemlített cselekmény elkövetéséről, az arra irányuló előkészületről, vagy szövetkezéssről tudomást szerez, köteles azt haladéktalanul a legközelebbi közbiztonsági szervezetenél, csendőrségen, rendőrségen feljelenteni!

Megállapították a bércséplesi részeket

Nem szabad követelni vagy elfogadni magasabb vagy alacsonyabb részt

Nagyvárad thj. város polgármestere 5436—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: A m. kir. Közellátási Minisztérium 83.900—1942. k. é. sz. rendelete értelmében a bércséplesi pénz megállapítására vonatkozólag az alábbiakat hozom Nagyvárad thj. város tudomására:

A gabonaművek (búza, rozs, kétszeres, árpa, zab és köles) bércséplesi elvégzéséért az elcsépelet mennyiség után felszámítható cséplesi rész a következő:

A cséplesi rész % (illetve 100 q-ként felszámítható q.)

I. Magánjáró gépek:

1. Ha az üzemanyagot a csépeletető gazda adja (tüzelőanyag, vízfordás stb.) 5 mázsa.
2. Ha az üzemanyagot a csépeletető tulajdonos (bércséplesi) gondoskodik 6 mázsa.

II. Nem magánjáró (huzatos) gépek:

1. Ha az üzemanyagot (tüzelőanyag, vízfordás stb.) a csépeletető adja és a vontatásról is gondoskodik 4.50 mázsa.
2. a) Ha az üzemanyagot a csépeletető géptulajdonos adja, de a vontatásról a csépeletető gondoskodik 5.50 mázsa.
- b) Ha az a) pont alatt tárgyalt esetben a vontatásról is a géptulajdonos gondoskodik 5.75 mázsa.

A megállapított bércséplesi rész legmagasabb és legalacsonyabb résznek tekintendő, ettől eltérő bércséplesi részt követelni, vagy elfogadni nem szabad. Zab csépelésénél a bércséplesi részt természetben nem szabad kiszolgáltatni, annak ellenértékét a munkaadó a 15 tonnás kocsiakománnyra hatósággal megállapított termelői, állomási árnál q-ként 0.50 pengővel alacsonyabb áron, készpénzben köteles a jogosultaknak kifizetni.

EGYES ESETEKBE FELSZÁMÍTHATÓ PÓTDÍJAK

Abban az esetben, ha a géptulajdonos a bércséplesi részt nem szerződött munkásokkal (munkáscsapat) végzi és szalmafelvonót (elevátort) is alkalmaz, a bércséplesi egyébkénti körülményeinek megfelelően a fentebb meghatározott cséplesi részen felül további 0.50%-ot számíthat.

Azokon a vidékeken, ahol a gazdasági társaságrendszerben folyik, ahol a cséplőgépek vontatása jelentékenyen nagyobb költséggel történhetik, a felszámítható bércséplesi részhez további 0.50% számítható. A géptulajdonos, illetve a bércséplesi azonban ennek a többletnek felszámítására csak akkor jogosult, ha ilyen irányban előterjesztett, indokolt kérelmére az illetékes közigazgatási szervtől (polgármesteri hivatal) erre írásban engedélyt kapott.

Olyan esetben, amikor a csépeletető a bércséplesi részt gabonaműveket a helyi szokásoknak nem kötetni kévébe, valamint akkor is, ha a cséplésre szánt gabonaműveket csak a cséplés alkalmával vontatja a cséplőgép mellé, a megállapított cséplesi résznél 0.50%-al magasabb rész számítható.

Cséplőgép kiszolgáltatására alkalmazott ügyvezető etetők járandóságát, továbbá a gép műszaki felügyeletére esetleg szerződött gépész és őt fizetését bércséplesi esetén a bércséplesi részből kell fizetni.

A bércséplesi végző gépekhez szerződött munkások (munkáscsapat) részére a hatóságok előtt megkötött munkavállalási szerződésben megállapított járandóságot a bércséplesi az előbbiektől külön hozzászámíthatja. Ezen túlmenően a cséplési részhez semmilyen címen további felszámításnak helye nincs.

Nagyvárad, 1942. július 11-én.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Tűz pusztított vasárnap a Ripner-fésűgyárban

Nagyvárad. Hatalmas tűz pusztított vasárnap a kora reggeli órákban a kolozsvári-úton lévő Ripner-féle fésűgyárban.

Az eddig ismeretlen okból keletkezett tűz pillanatok alatt lángtengerrel árasztotta el az egyik raktárhelyiséget. A gyárból azonnal értesítették a tűzörséget, ahonnan teljes készültség rohogott ki 7 óra kilenc perckor a helyszínre. Minthogy a kigyulladt raktárban szaru és celluloid volt felhalmozva, a helység megmentéséről már szó sem lehetett, a mentési munkát kizárólag arra irányult, hogy a többi raktárpületet mentse, a tűz továbbterjedésének megakadályozásával. Ha ez ugyanis nem sikerült volna, robbanás következhetett volna a nagymennyiségű nyersanyag hirtelen égésével. Tűoltók derék és még idejében történő munkájukkal teljesen lokalizálták a tüzet.

A kiszálló bizottság azonnal megajtotta a tűzvizsgálatot, amely a tűz keletkezésének okát lesz hivatva tisztázni.

Az eddigi hozzátett megállapítások szerint mintegy 20—25 ezer pengő kárral lehet számolni. A nyomozást a hatóságok bevezették.

Férfidivatüzletembe
bevezetem a nőidivatcikket
Márkás harisnyák és finom fehérneműk olcsón
RISKÓ BÉLA Rákóczi-út 6 szám

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Búvárhajábeavue a Mexikái-öbälben

Elfogyott a torpedá — hácam matröz átuszik az ellenséges hajóca

Valahol egy tengeraltjáró támaszpontján. (MN.) Már hosszú ideje hajszoltuk a gözöst — meséli az Atlanti-óceánról 49.995 tonna hajótérsúlyesztés dicsőségével hazatért búvárhajó fiatal tengerészörmeistere — amikor végre abba a helyzetbe kerültünk, hogy a könnyű géppuskával figyelmeztető lövésorozatot adhattunk le a hajó orra elé. A mentőcsónakokat nyomban leeresztették és nagyobbára négeremből álló legénység hanyatt-homlok menekült. Torpedónk már nem volt, ilyen nagy hajót könnyű géppuskával pedig akkor sem küldhetünk a tenger fenekére, ha itéletnapig vele vesződünk. A kapitány ezért hármunknak parancsot adott, hogy szálljunk át az elhagyott hajóra és a fenékszelepek megnyitásával súlyesszük el. A viharos tengeren csónakkal lehetetlen lett volna az átkelés. Mit tehattunk egyebet, le a ruhával, három fejcsugrás, átúsztunk a gözöshöz és szerencsésen sikerült a menekülőktől hátrahagyott kétélhágcsót elkapnunk. A hajó átkutatásakor kiderült, hogy áldozatunk egy modern berendezésű új hajó volt, amely gyümölcsöt és kémiai anyagokat szállított. Amennyire az idő rövidsége engedte, ideiglenesen felruháztuk magunkat és munkához láttunk, hogy a fenékszelep fedelét felcsavarjuk.

Megjelenik egy repülőgép

Elmélyedt foglalkozásunkból azonban nehéz robbanások riasztottak fel. Fel a fedélzetre. Óvatosan körültekintve kerestük hajónkat, azonban hiába. Ehelyett egy repülőgép bűgása repegette meg dobhártyánkat és néhány pillanat múlva hullottak is megint a bombák, bizonyára csak éppen az utolsó pillanatban elmerült tengeraltjárónk fölé.

A helyzet kissé bizsergető, de éppen olyan mulatságos is volt. Három búvárhajó matröz, félnapra civilbe öltözve egy ellenséges gözös fedélzetén, a néger legénység kint a tomboló tengeren, fölöttünk repülőgép, hajónk pedig a víz alatt. Fegyver természetesen nem volt nálunk. Kezdetben kissé megdöbbenünk, de aztán beletörődünk a változhatatlanba és időöltésül, meg idegmegnyugtatóként alaposan belakmározunk a nagyszerű gyümölcsből. Időnk bőven volt, mert a repülőgép napestig kitarított az égen.

Tutajt ácsolunk és elhagyjuk a hajót

A szürkület beálltával elhatároztuk, hogy gyorsan tutajt tákolunk össze és élelmiszerekkel gondosan megrakodva ismét tengerre szállunk. Előbb azonban természetesen feladatunknak is eleget tettünk. A betóduló víz nyomása ördögi robajjal vágta a magasba a fenékszelep fedelét. Tutajunkon reszketve figyeltük a hajó lassú süllyedését. Annak a lehetőségnek tudata, hogy a betóduló víz egyszerűen levegőbe röpítheti a még min-

dig gőz alatt álló kazánt, kissé kényelmetlen érzés volt, ormóltan tutajunkkal azonban lehetetlen volt idejében ellátni a veszélyes körzetből. A kazán azonban nem robant fel, hanem egészen más történt. Valamilyen megmagyarázhatatlan okból a parancsnoki hídron minden lámpa kigyulladt. Fényük fenyegető polipkarokként nyult bele a szuroksötét

éjszakába. „Még csak ez hiányzott”, gondoltuk, de éppen ez volt a szerencsénk. Időközben ismét felmerült hajónk az ünnepi kivilágítás fényében észrevett és fedélzetére vett minket. Minden nagyon jól sikerült, csak egyet sajnáltunk mélyen, hogy a tömegtelen mennyiségű pompás gyümölcsből még csak egy ládat sem hozhattunk bajtársainknak...

Kállay miniszterelnök a katolikus papság érdemeiről mondott nagy beszédet Nagykállóban

Bensőséges ünnepségen nyújtotta át a miniszterelnök Marnó Gyula apátplébánosnak a Kormányzó kitüntetését

Nagykálló. (MTI.) A nagykállói római katolikus egyházközség bensőséges ünnepséget tartott vasárnap, melynek keretében Kállay Miklós miniszterelnök nyújtotta át Marnó Gyula apát, esperes plébánosnak a Kormányzó által adományozott magyar érdemrend középkeresztjét. A miniszterelnök, aki a hét végét családi birtokán, Kállósemjénben töltötte, feleségével és két fiával jelent meg a díszközgyűlésen, melynek résztvevői nagy szeretettel fogadták. A Kállay-család mindig a legszorosabb kapcsolatot tartotta fenn a katolikus egyházzal és Kállay miniszterelnök ma is kegyura a nagykállói plébániának.

Az ülést Gergelyffy András képviselő, világi elnök nyitotta meg. Az üdvözlőszavakra a miniszterelnök hosszabb beszédében válaszolt és átnyújtotta a kitüntetést Marnó Gyulának.

A miniszterelnök beszéde

Amikor hazlátogatok — mondotta — hogy az anyaföld örök nagy erőforrásából útravalót merítsek, megragadom az alkalmat, hogy magam nyújtsam át ezt a jólmegérdemelt kitüntetést. Ez a táj

csupa magyar történelem. Ebben a tájban benne van a magyarság küzdelmeinek ezer éve. És ebben a küzdelemben ott áll ezer esztendeje szakadatlanul a lelkeskedő papság munkája. Ennek a népnek életerejét a magyar lelkeskedő papság fejlesztette naggyá. Ennek a lelkeskedő papságnak döntő szerepe volt abban, hogy a magyarság az elesettség idejében is magasra emelte fejét, bizott az Uristen végtelen kegyelmében, az ország felemelkedésében. Mint magyarnak és hívőnek engedtessek meg nekem, hogy e helyen kifejezésre juttassam nagyabecsülésemet a magyar lelkeskedő iránt. Mint miniszterelnök, tiszteletemet fejezem ki a katolikus lelkeskedő magyarsága előtt. A kitüntetett személyen keresztül köszöntöm az egész magyar lelkeskedő papságot azért, hogy őseink víté és lelki erejét megőrizték és terjesztették.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott szavai után Marnó Gyula, a kitüntetett megható szavakkal mondott köszönetet. A miniszterelnök vasárnap délután visszautazott Kállósemjénbe és ma tért vissza Budapestre.

ROMÁNIAI MOZAIK

Terméskilátások, közellátás, német banktőke és tőzsdehangulat

AZ ŐSZI VETÉS kerekén másfél millió hektárral maradt el a tervek mögött. — A tavaszi vetés a rossz időjárás viszonyok miatt három-négy hetet késlett. Áprilisban még csak néhány oroszgrézshben vetettek. A terméskilátások július elején még nem tekinthetők át. Illetékes helyen azonban kijelentették, hogy a kilátások Beszarábiában, Transistriában és Arad vidékén kedvezőek. A tavaszi vetés támogatására 800 millió vetőmag hitelt bocsátottak a gazdák rendelkezésére, — majd ezt az összeget 1.190 millióra emelték. Minthogy az őszi vetésben a fegy nagy kárt tett, a folyó évben egyáltalán nem gondolnak gabona, vagy tengeri.kivitelre, hanem az egész termést a belföldi szükségletek kielégítésére szándékoznak fordítani. A mezőgazdasági termelés emelésére irányuló propaganda eredményes volt, amennyiben a főzélékfélek, habbal, barsóval és paradicsommal bevetett terület növekedése állapítható meg. Előlemezési

válságról tehát nem lehet szó, legfőkébb kivételi válságról. A kormány azon az állásponton van, hogy csak az abszolút fölösleget exportálja és ezért minden külföldi kívánság elől elzárkózik.

AZ ELLÁTÁST megnehezíti az órak rohamos emelkedése, ami csak az utóbbi hetek folyamán lassúbbodott. Különösen érezhető hiány mutatkozik cukorban és húsfélékben. A sertés- és szarvasmarhaállomány erősen csökkent. A közellátási államtitkár rendeletet adott ki, miszerint minden gabonakereskedőnek kötelezettséget kell vállalnia, hogy saját eszközeivel legalább 20 vagon búzát vagy más gabonaneműt vásárol állami számlára és a vásárolt mennyiséget 60 napon belül 3 százalékos jutalék ellenében leszállítja. Az egész idej gyanjnyírást zárolták. A gyopju vételét és eladását csak a mezőgazdasági szindikátusok központi szövetsége intézheti. Egy rendelet szerint a legalább 100 alkalma-

Kerékpárok

részletre is Alkatrészek

Pálffy KUHNE-lerakat

Mussolini-tér 16-a. Telefon: 15-24

zottat foglalkoztató állami- és magánvállalatok és intézmények árubeszerzési szövet kötelesek létesíteni alkalmazottaiknak a legfontosabb szükségleti cikkekkel való ellátására. Ezeket a szervezet meggyéknént és országos mértékben is megszervezik és államilag támogatják. A tervek szerint a fogyasztók bizonyos csoportjait a már fennálló üzemi beszerzési szövet mintájára beszerzési szövetekbe tömörítének.

AZ ÁLLAMADÓSSÁGOK összege 912 milliárd leit tesz ki, amiből 514 milliárd osik külföldi adósságok. Az Annuaire Statistique de la Société des Nations szerint a megfelelő számok 1938 márciusában 117.8 és 754 milliárd leit voltak.

A NÉMET BANKTŐKÉT Romániában a háború kitörésekor csak a Rumänische Bankanstalt képviselte, 200 millió lei alaptőkével. Az intézet a Dredner Bank, a Commerzbank és a kölni Stein bankháznak közös alapítása volt. 1941-ben a Deutsche Bank megszerezte az addig francia-belga kézben lévő Rumänische Kommerzialbank (alaptőke: 300 millió lei) részvénytöbbségét. A Reichs-Kredit-Gesellschaft a 400 millió román Hitelbanknál vállalt érdekeltéget, a Berliner Handels-Gesellschaft pedig a 100 millió alaptőkéjű Banca Christovonloni-nál szerzett jelentős részvényplakettet.

STOICA PROFESSZOR, a bukaresti tőzsde kormánybiztos az utóbbi napok nyomott tőzsdehangulata következtében a tőzsde ülésén előadást tartott, amelyben kijelentette, hogy az államjradékok emelkedésben vannak és hogy az államhitel megrendíthetetlen. A részvények alacsony árfolyama nem felel meg azok igazi belső értékének. A kormánybiztos felhívta a részvénytulajdonosokat, hogy a legveszélyesebb esetben adják csak el részvényeiket.

ROMANIZÁLÁSI miniszterium megállapítása szerint a kereskedelem névjegyzékben 146 ezer egyéni cég van bejegyezve. Ezekből 66 ezernek román a tulajdonosa, 40 ezeré kisebbségi és 40 ezeré zsidó. A romanizálás célja ezeknek az arányszámoknak a román-ság javára való megváltoztatása.

Körösbe fult egy czéczei kisfiu

Nagyvárad. Bezan László 11 éves cécei fiu folyó hó 10-én társaival együtt a Köröshöz ment fürödni. A gyermekek a tehénk füröztetésével szórakoztak, belekapaszkodtak a tehénk farkába és így úszták át a mély vizet. Ugyanezt csinálta Bezan László is, aki szerencsétlenségére a legmélyebb vízben elengedte a tehén farkát. A gyermeket pár pillanat alatt elnyelte az ár. Társai már csak a holttestét húzták ki. A nyomozás megállapította, hogy a szülők a mezőre mentek dolgozni és a gyermek tilalmuk ellenére ment fürödni. Az ügyészség megadta az engedélyt a temetésre.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

6, 8, 12 és 16 fillér a perccé

Nagyvárad thj. város polgármestere 5437—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 84.600—1942. K. M. számú rendelete értelmében a perccé legmagasabb árának megállapítására vonatkozólag az alábbiakat hozom Nagyvárad thj. város közönségének tudomására:

A finom-búzalisztból készített és kézen legalább 45 dkg súlyú perccé legmagasabb árát az ország egész területén a következő:

1. nagybani ár viszonteladók részére 6 fillér (1 drb.);

2. fogyasztói ár: 8 fillér;

a) nyilvános tanintézetekben (iskolákban), sütőiparosoknál és fűszerüzletekben 8 fillér (drb.);

b) vendéglőkben, kávéházakban, falatozóknak és nyílt piacon, utcán, sporttelepen, parkokban, stb. 12 fillér (drb.);

c) mozi, színház és egyéb szórakozó üzem falatozóiban 16 fillér (drb.)

Ez a rendelet június hó 27-én lépett életbe.

Nagyvárad, 1942. július 10-én.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Nagyobb gondot kell fordítani az élelmiszerjegyek megőrzésére

Nagyvárad thj. város polgármestere 5452—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy a 358.660—1941. K. M. sz. rendelet II. bekezdése alapján az elveszett, vagy ellopott jegyek helyett a Közélelmezési Hivatalnak újabb jegyeket kiadni nem áll módjában.

Ezért az adott esetek alapján nyomtatékosan figyelmeztetem a város közönségét, hogy élelmiszerjegyek megőrzésére nagyobb gondot fordítsanak annál is inkább, mert a jegy ellopások és elvesztések az utóbbi időben tömegesen fordultak elő.

Nagyvárad, 1942. július 9.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Miniszteri engedély kell a délvidéki baromfiszállításokhoz

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala 5438—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az M. kir. Minisztérium 4020—1942. M. E. számú rendelete értelmében a viaszafoglalt délvidéki területekről származó baronfi forgalmának korlátozására vonatkozólag az alábbiakat hozom Nagyvárad thj. város közönségének tudomására:

Elő vagy vágott baronfit és tojást a viszonteladók délvidéki területekről az ország egyéb területeire, továbbá az ország egyéb területeiről a viszonteladók délvidéki területekre szállítani vagy átszállítani csak a közellátásügyi miniszter által kiadott szállítási igazolvány alapján szabad.

Ezen rendelet 1942. július 3-án lép hatályba.

Nagyvárad, 1942. június 11.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Csak engedéllyel lehet forgalomba hozni a fakészleteket

Nagyvárad thj. város polgármestere 5446—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. iparügyi miniszter 42.400—1942. Ip. M. számú rendelete értelmében egyes faanyag készleteknek a termelőnél zár alá vételénél vonatkozólag az alábbiakat hozom az érdekeltek tudomására:

Az ingatlan tulajdonosa, birtokosa, haszonbérője és a fatermelők, valamint a fakereskedő részére a zár alá vett faanyag készletek raktározása, feldolgozása, felhasználása és forgalombahozatala tekintetében való rendelkezésre a fatermelő, illetőleg a fakereskedő kérelmére a m. kir. Ipari Anyaghivatal (Budapest, II. Fazekas-ut 4. Faosztály) adhat engedélyt.

A fatermelőt és a fakereskedőt — faanyagkészletének átengedése a m. kir. Ipari Anyaghivatal hívhatja fel. A fenti engedélyt a kereskedelmi és iparkamaránál kapható úrlapon kell kérni.

A faanyag raktározásának helye szerint illetékes erdőfelügyelőség (kirendeltség) az úrlap első negyedének második oldalán igazolja annak a faanyagának a mennyiségét, amelyre vonatkozóan a kérelmező az engedélyt kéri, továbbá azt a körülményt is, hogy a kérelmező a szóban lévő faanyag tekintetében bejelentési kötelezettségének eleget tett-e.

A m. kir. Ipari Anyaghivatal a kérelem tekintetében bükkfára vonatkozóan a kérelemnek a hivatalhoz érke-

zésétől számított nyolc nap alatt, egyéb faanyag tekintetében pedig a kérelemnek a hivatalhoz érkezésétől számított 30 nap alatt határoz. Abennyiben a m. kir. Ipari Anyaghivatal a kért engedélyt az előző mondatban említett határidő alatt meg nem adja — az engedélyt megadottnak kell tekinteni.

Ha a fatermelő zár alá vett faanyag készletéből igazolt saját házi vagy gazdasági szükségletének céljaira évente 50 köbmétert meg nem haladó mennyiségű faanyagot kíván feldolgozni, vagy felhasználni, erre a faanyag raktározásának helye szerint illetékes erdőfelügyelőség adhat engedélyt.

A fatermelők zár alá vett faanyagot a feldarabolás helyére, továbbá a ki-termelés helyéhez legközelebb eső ut-hoz, illetőleg vasut vagy hajállomásra elszállíthatja (leközeliheti).

Az erdőfelügyelőség ellenőrizheti a működési területen lévő fakereskedő-nél (Fűrésztelepeken) elhelyezett fa-nyag készletek raktározását, felhasználását és feldolgozását.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki a jelen rendelet utolsó bekezdésében említett ellenőrző tevékenységet megnehezíti vagy megghiúsítja.

Nagyvárad, 1942. július hó 11-én.

Dr. Gyapay,
h. polgármester.

A sütőiparosok és vendéglősök elszámolása a liszt- és kenyérjegyekkel

Nagyvárad thj. város polgármestere 5439—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Minisztérium 3930—1942. M. E. számú rendelete értelmében a kenyér- és sütőipari termékek előállítására és arányos elosztására vonatkozó rendelkezések kiegészítéseképpen az alábbiakat hozom az érdekeltek tudomására:

A finomliszt és kenyérjegyek az 1942. évi június hó 28. napjáig érvényes, beváltott kenyérszelvényeivel a sütőiparosok, úgyszintén az edig az időpontig beváltott kenyérváltójegyekkel

a vendéglátóipari üzemek legkésőbb 1942. évi július 1. napjáig, az 1942. augusztus hó 2. napjáig érvényes, beváltott kenyérszelvényekkel, illetőleg kenyérváltójegyekkel pedig legkésőbb 1942. évi augusztus hó 5. napjáig kötelesek a Közélelmezési Hivatalnál elszámolni.

Ezen rendelkezés megszegése kihágást képez és 6 hónapig terjedő elzárással büntetendő.

Nagyvárad, 1942. július 10.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Megállapították a tyuktojás termelői és fogyasztói árát

Nagyvárad thj. város polgármestere 5400—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: A m. kir. közellátásügyi minisztérium 87.500—1942. K. M. számú rendelete értelmében a friss tyuktojás legmagasabb eladási árának megállapítására vonatkozólag az alábbiakat hozom Nagyvárad thj. város közönségének tudomására:

A friss tyuktojás legmagasabb termelői ára az ország egész területén kg.-ként 3.10 pengő. A friss tyuktojás legmagasabb viszonteladói és fogyasztói ára:

Kirakodó kereskedő, vagy termelő

által piacon történő eladásnál viszonteladóval szemben 3.17 pengő, fogyasztóval szemben 3.20 pengő.

Nyílt árusítási üzletben történő eladásnál viszonteladóval szemben 3.20 pengő, fogyasztóval szemben 3.20 P.

Eredeti ládatétel eladásánál az eladó a kisládát darabonként 2.50 P, a nagyládát pedig darabonként 4 P térítésre esetén visszakövetelheti. Ennek biztosítására az eladó az áruk átadásakor az előbbi összegnek megfelelő ládabetétet követelhet a vevőtől.

A betét ellenében visszaadott ládák a vevő telephelyéről, vagy raktárából az eladó köteles elszállítani. A betét

összegét és a láda térítési árát az eladó a láda tényleges átvételkor, illetve az átadásra felajánlásakor köteles vevőnek kifizetni.

Közintézmények, betegellátók és jótékonyági intézmények, szanatóriumok, internátusok, vendéglátóüzemek és egyéb nagyfogyasztók részére történő eladás esetén a megállapított fogyasztói árakból, az áru házhözszállítására mellett 2 százalékos engedményt kell nyújtani.

A 10 darabon aluli, darabonként forgalombahozható tojás lemérés nélküli eladásánál felszámítható darabonkénti legmagasabb fogyasztói ár úgy állapítandó meg, hogy a kg-ra megállapított fogyasztói árát 55 gr-nál kisebb súlyu tojásnál 20-al, 50 gr-nál nagyobb súlyu tojásnál pedig 19-el kell elosztani. A tojás így megállapított darabonkénti fogyasztói árát egész fillérre kell kerekíteni: 0.5 fillér és ez alatti összeg felfelé, ezen felüli összeg felfelé kerekítendő.

Nagyvárad, 1942. július 10.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Áellenőrök garázdálkodnak a városban

Nagyvárad thj. város polgármestere 5451—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomásomra jutott, hogy a város területén egyesek Közélelmezési ellenőröknek adják ki magukat és felhívják a kenyérszállítással foglalkozó kereskedőket, hogy a kenyéret most már egy nappal előre is kiadhatnak s a lejárt jegyek közül is beválthatják az egy napikat.

Felhívom az érdekelteket, hogy kenyéret továbbra is csak egy napra adhatnak ki és sem lejárt, sem előre szóló jegyekre kenyéret nem lehet kiadni. Az ellenkező utasítással jelentkező közlelmezési ellenőröket pedig a legközelebbi rendőrszemnek át kell adni.

Nagyvárad, 1942. július 9.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Idehaza kikészített külföldi nyersarut a ki nem jelölt textilnagykereskedők nem hozhatják forgalomba

A közellátásügyi minisztérium, a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint más érdekeltségek meghallgatása után, a ki nem jelölt textil importőrök kikészített tevékenysége ügyében azt az egyöntetű álláspontot fogadta el, hogy a külföldről behozott nyersarunak hazai gyárakban történő kikészítése, nevezetesen fehérítése, festése, nyomtatása, apretáltatása, a textilárak alapját megváltoztató műveletnek tekintendő. Az így kikészített importárak ki nem jelölt kereskedők által forgalomba nem hozhatók, tekintettel arra, hogy az említett gyári műveletek az árut nemcsak mechanikai, hanem vegyi hatásoknak is kitesszik, tehát a külföldről behozott textilárak formáját, rendeltetését és használati lehetőségeit megváltoztatják. (Magy. Tud.)

Hirdessen a Magyar Lapokban

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postalakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Hitler üdvözölte Hacha elnököt 70.ik születésnapja alkalmából. Berlinből jelentik: (MTI) Hitler vezér és kancellár Hacha államelnök 70.ik születésnapja alkalmából jókívánságát nyilvánította az elnöknek és sajkázu levelet intézett hozzá Lammers birodalmi miniszter a birodalmi kancellária főnöke útján.

TÁVIRATVÁLTÁS A DUCE ÉS A FÓMUFTI KÖZÖTT. Róma. (MI.) A Stefani Iroda jelenti: A jeruzsálemi főmufti a legutóbbi északafrikai tengelygyőzelmek alkalmából üdvözlőtáviratot intézett a Ducehoz, amire a Duce szintén táviratban válaszolt.

Allami kezelésbe veszik az angol bányákat. Lisszabonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Londoni közlés szerint az angol ellátásügyi miniszter bejelentette, hogy héftől kezdve valamennyi angol bányüzemet állami kezelésbe vesznek.

A BUDAPESTEN TANULNI SZÁNDÉKOZÓ ERDÉLYI FŐISKOLÁSOK FGYELMÉBE. A Budapesti működő Erdélyi Diákok Irodája felhívja mindazok figyelmét, akik tanulmányaikat a Műszaki- és Gazdaságtudományi egyetemen (vegyész, gépész, kultúr- és építész-mérnöki, közgazdasági) állatorvosi, képzőművészeti, iparművészeti, zeneművészeti, gyógyszerészeti fakultásokon akarják megkezdni, illetve folytatni, hogy érdeklődő leveleiket az Erdélyi Diákok Irodájához címezzék, (Budapest, Podmaniczky-u. 8), ahonnan a szükséges felvilágosításokat megkaphatják. Mellékeljenek bélyeggel ellátott, megcímezett borítékot, melyben válaszképpen az Erdélyi Diákok Irodája személyi lapot küld. E lapot pontosan és lelkiismeretesen kitöltve vissza kell küldeni az Erdélyi Diákok Irodájának. Tekintve, hogy a fentemlített fakultásokon kívül a kolozsvári egyetemen minden más fakultás megtalálható, erdész-, bányász- és kohász-mérnöki fakultások pedig Sopronban, ezért a Budapesti működő Erdélyi Diákok Irodája nem tanácsolja, hogy Budapestben más fakultásokra iratkozzanak. — Erdélyi Diákok Irodája Budapest.

KIRÁNDULÁST RENDEZETT A NEMZETI MUNKAKÖZPONT SZABADIDŐ SZERVEZETE. Nagyvárad. Saját tud. — A Nemzeti Munkaközpont Szabadidő Szervezete a Püspökfürdőbe rándult ki vasárnap. Az egésznapos kirándulás igen jól sikerült s a vezetőség már is elhatározta, hogy az ilyen társas felüdülési mozgalmakat még gyakrabban és még szélesebb keretek között fogja a jövőben megrendezni. Örömmel adunk hírt a nagyváradai nemzeti irányú magyar munkásságnak szabadidőmozgalmairól, mert tudjuk, hogy társas összejövetelein minden alkalmat megragad, hogy célkitűzéseinek megfelelően rendszeresen ápolja tagjai között a hazafias bajtársi szellemet. A kiránduláson résztvett Szabó János országgyűlési képviselő, a NMK elnöke és Jeshó Sándor tanár, a NMK Szabadidő Mozgalmának elnöke is. Lelkiileg, testileg felrészülve, késő este tértek haza a munkás kirándulók, hogy másnap friss erővel, új életkedvvel kezdjenek meg újra egy verejtékes munkahetet. (K)

HEVES FÖLDRENGÉS VOLT SPANYOLORSZÁGBAN. Grenada. (MTI.) Az OFI jelenti: Grenadában vasárnap hajnalban mintegy tíz percig tartó heves földrengés volt. Néhány perc múlva újabb rengést lehetett érezni, amely közepes erősségű volt. A rengés fészke a jeizókészülékek szerint a vároستól mintegy harminc kilométerre volt.

A gazdák most szerezzenek be egymástól gabonavetőmagot. Az idej termésmérendeleat alapján a gazda kat. holdként számítva búzából 126, rozsból, vagy árpából 110, zabból pedig 80 kg. vetőmagot tarthat, viseza magának a cséplés után. A rentélet megengedi azt is, hogy az a gazda, akinek megfelelő vetőmagja nincs, gazdatársától magot cserélhessen. Felhívjuk tehát a gazdák figyelmét arra, hogy már most szerezzenek be egymástól vetésre alkalmas magot.

CSENDESEN ÜNNEPI FRANCIA ORSZÁG NEMZETI ÜNNEPÉT. Vichy. (MTI.) Az OFI jelenti: Franciaország nemzeti ünnepén. július 14-én semmiféle hivatalos vagy magánünnepség nem lesz. A nemzeti ünnepet csupán munkaszünettel ülik meg.

Modern festett BUTOR olcsón kapható MEZEINÉL
 Szabadság-utca 12. Hálóok, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

*** „PARAGAZ”.** A modern gázkémia legújabb vívmánya a „Paragáz”. Egyesíti magában a mérgezőgázok kitűnő előnyeit és feltétlen biztonsággal kiirt minden elősőt, poloskát, tetveket, molyt, sváb-muszkabogarakat, és azok petéit, ugyanakkor az emberre közvetlenül nem veszélyes. — A „Paragáz”-al folyó gázosítási munkálatok alatt nem kell a lakásból kiköltözni, mert amíg a lakás egyik részében feregtelenítének, a többi szobákban nyugodtan lehet tartózkodni. Már több munkálatot végeztek vele és tökéletes pusztító hatásáról-hatóságok (kolozsvári diaktáboron, siketnémák intézete, rendőrségi fogdák, kórházak) magánosok elismerő levelei tanuskodnak Örömmel értesülünk róla, hogy Nagyváradon is létesült Szigligeti-utca 7. szám alatt egy ilyen „Paragáz” feregirtó szolgálat és nekünk is módunkba lesz igénybe venni a modern gáztudomány ezen legújabb vívmányát.

Gettóba viszik a bulgáriai zsidókat. Szófiából jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Ertesülés szerint valamennyi Bulgáriában élő zsidót arra kényszerítik, hogy gettóba költözzék át.

Korona Filmszínházban
VIGYÁZAT! KÉM!
 Az új világháboru legnagyobb és legizgalmasabb kémfilmje.

Idéző hirdetmény. A nagyváradai kir. járásbíróság Pk. 27323—1942-6 szám. A nagyváradai kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy Nemeskéri Lajos kérelmező feljeresnek özv. Guttmann Miklósné és társai kérelmezett ellen ingatlas visszabocstáása iránt indított perében a bíróság a per felvételére es csemleges tárgyalására határnapot tűzött ki és felhívta a feleket, hogy 1942. évi augusztus hó 23. napján délelőtt 10 órakor hivatalos helyiségében (törvényszéki palota 33. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyezersmind pedig Guttmann Vera alperes részére, ki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul dr. Ney Pál ügyvédet nevezte ki. A bíróság felhívja alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni. Nagyvárad, 1942. évi június hó 30. napján. Dr. Barsay László ek. jb. alelnök. A kiadomány hielűl: Kövérné sk. kezelő.

ELVESZTETT LISZT. ÉS KENYÉR-JEGYÉT KERESI EGY HATGYERMEKES KÉMÉNYSEPRŐ. Szerkesztőségünkbe panasos levelet hozott a posta. A sorokat Kocsis Károly Zoltán vároosi közüzemi kéményseprő írja, aki munka közben az Össi-telepen, vagy onnan a város felé jövet kenyér és liszt jegyét valami módon elveszítette. A károsult lapunk útján kéri a jegyek megtalálóját, hogy a jegyeket juttassa el címére (Sász Károly-u. 19) vagy lapunk szerkesztőségéhez, mert tekintve, hogy hatgyermekes családapa, a gyermekei fogják egész hónapot át nélkülözni a kellemetlen eszt következményeit.

Válságosra fordult Tardieu állapota. Vichyből jelentik: (TMI) A Német Távirati Iroda jelenti: Nizzai jelentés szerint Tardieu volt francia miniszterelnök állapota az utóbbi napokban rosszabbodott. Tardieu teljesen megbénult és elvesztette beszéző képességét.

FELVÉTEL A DEBRECENI FGYELEMRE. A debreceni m. kir. Tiszsa Lettan Tudományegyetemen hit-, jog- és állam-, orvos-, bölcsészettudományi onnek matematikai és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1942—43. tanév I. félévére szeptember hó 1—15-én estig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember hó 16—20-ig, rektori engedéllyel szeptember 21—30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz címzetten 1942. augusztus hó 1. és 31. közt kell benyújtani. Eredeti okiratok szükségesek. A dékáni hivatalok csak kellelőleg felszerelt kérvényeket fogadnak el. Aki tandíjmentességért folyamodtak, kérelmüket az illetékes karhoz 1942. szeptember 1-ig nyújtásuk be. Úrlapok az illetékes dékáni hivatalban kaphatók. Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlöny 1942. június 24-iki számában, s felvilágosítást nyújt a rektori hivatal. Erre nézve az internátus, illetőlg kollégium igazgatósága nyújt részletes tájékoztatást.

MEGKEZDIK AZ ÖSSZEGYÜJTÖTT HASZNÁLT LÁBBELIK JAVÍTÁSÁT. A Magyar Tudósító jeienti: A közellátásügyi minisztr akciója során a Diákkaptár Szövetség országsszerte használt lábbeli gyűjtést indított, amely nagy eredménnyel járt. Sok ezer ócska cipő gyűlt össze, amelyet most államköltségen megjavíttatnak, használatóvá tesznek és a szegény lakosság között kiosztanak. Az összegyűjtött használt cipőket osztályozzák, a javításhoz szükséges anyagot kiuntaták. Az összegyűjtött cipők 32 százaléka csekély javítással tehető használhatóvá, 68 százalékát pedig szétbontják és az ebből nyert bőrányagot használják fel a többiek javítására. A hulladékból őrlés útján műsejt anyagot készítenek. A javítási munkákkal kizárólag kisiparosokat foglalkoztatnak.

Írógépek
 Jókabban levő nagy irodai és egytáskagép (egy sokszorosító), majd nem új dobos gép, asztalok, padok és egy nagy iskolai falitábla, porcellán mosó
eladó k.
 Szilágyi Dezső-utca 12. I. emelet 2.

Tíz vagon új burgonya érkezett Nagyváradra
 45 és 50 fillér egy kiló új burgonya ára

Nagyvárad. Saját tud. A Közellátási Hivatal agilis vezetője, dr. Dobay István városi aljegyző hétfőn délelőtt örvendetes hírrel lepte meg szerkesztőségünket, bejelentette ugyanis, hogy tíz vagon új burgonya érkezett Nagyváradra, amelyet a piacon működő burgonyakereskedők osztanak szét a nagyközönség között. A burgonya mennyisége elegendő ahhoz, hogy bővege sen elléssa a város szükségletét. Már július nyolcadika előtt érkezett egy nagyobb tétel. Ezt a mennyiséget 50 fillérért árusítják ki. A most érkezett készleteket 45 fillérért árusítják.

A szombati és vasárnap bejárt hőséges eső sokat javított a burgonyavetések helyzetén. Az ország területén olyan nagymennyiségű burgonya áll majd rendelkezésre, hogy semmiféle fenakadás nem lesz az ellátásban. A közönség érdeke, hogy felesleges tolongással és kapkodással ne zavarja a burgonya egyenletes elosztását. A kapzsiság már csak ezért sem indokolt, mert most már rendszeren érkeznek majd burgonyaszállítmányok a városba.

Egy hét az anyakönyvek tükeiben

SZÜLETÉS. Lengyel János Lajos napszámos leánya Juliánna. Boruzs Sándor könyvkötő leánya Márta, Katalin. Péter András kapus leánya Éva. Kocsis János gyárimunkás leánya Erzsébet. Mezei Mihály népzeneész leánya Juliánna, Klára. Goldberger Izidor előimádkozó leánya Matild. Dr. Szabó András Béla orvos fia Tamás. Báthori László cipészsegéd fia Ernő. Kovács István vármegyei útor leánya Mária, Magdolna. Szücs Béla nyomdászsegéd leánya Ilona, Olga. Kovács Zsigmond napszámos leánya Juliánna. Halász János István közművessegéd fia Attila, János. Zagyai Sándor Mihály közzemű tisztviselő fia Sándor, Mihály. Pákai Béla sütősegéd fia Béla, Imre. Csarnai János napszámos fia János. Lakatos Sándor raktári munkás fia István. Lakatos Sándor raktári munkás fia György. Percsofszky József műszerészsegéd fia fia Rezső. Bihari András állami tanító leánya Ildikó, Anna. Klínesek József Géza községi jegyző fia Géza, Tamás, Barna. Báldy Imre uradalmi intéző fia Imre, Gyula, Bálint. Freundlich Fisel bazaréreskedő fia Elek. Klein Zoltán rövidárkereskedő leánya Judit. Plesch Gyula gépmester leánya Gizella. Kiss Sándor postatiszt fia Sándor. Fazekas János gépkocsiszerelő fia János, Sándor. Timár József máv. mozdonyfűtő leánya Anna, Anikó. Schwartz Ferenc napszámos fia Róbert. Mester János kovácssegéd leánya Ilona. Lunka György gépmestersegéd leánya Mária. Bika György mázolőségű fia György. Horváth Lajos vízvezeték-szerelő fia Lajos. Madurkay László malomtulajdonos fia Gábor, Péter, Pál.

HÁZASSÁG. Csorján Imre fm. napszámos és Tolvaj Agnes. Dr. Kővári József városi fogalmazó és Papp Mária Magdolna. Kóvi János sőtömmester és Gazdag Juliánna. Pátkai Béla m. kir. csendőrfőhadnagy és Csanda Emma Erzsébet. Czup József vízvezeték-szerelő és Fehér Erzsébet. Éles György máv. ács és Schubert Mária Teréz. Fazekas Sándor kormáros és Kisjuhász Erzsébet. Marton Ferenc József fodrászmester és Fenei Erzsébet. Bundik Géza kárpitos segéd és Kovács Vilma Mária. Kovács József m. kir. t. sz. hv. szakaszvezető és Pap Juliánna. Winkler Menyhért fűszerkereskedő és Grünstein Irén. Nikolics Lajos ácssegéd és Varga Mária. Náboonyi János ládagyári gépmunkás és Gubadán Valéria. Szalay György Sámuel Elemér posta telefon szerelő és Sári Irén. Andrikska Antal István városi iroda segéd-tiszt és Roetás Rozália. Arvay Leó Tibor köztisztviselő és Darabont Klára Etelka. Derecskei Imre órás és ékszerész és Havasi Emma. Pethő József posta segédellenőr és Jobbágy Róza. Kiss Lajos máv. festő és Maruca Mária. Pécsi János MABI számellenőr és Fráter Paula Berta Hermína Mária. Schwartz Izrael sorsjegygynök és Strausz Szeréna.

HALÁLOZÁS. Gál István 45 éves. Nagyváncsa Géza 34 éves. Özvegy Kosztolányi Ferencné sz. Mátyás Gizella 74 éves. Kállay Mihály 42 éves. Zimmer József Ferdinánd Rudolf 83 éves. Jobb Adolf 43 éves. Kiss Ferenc 55 éves. Nagy Gyula 35 éves. Özv. Göcs Jánosné sz. Szakács Zsófia

79 éves. Kutas János 24 éves. Körmeny Imre 81 éves. Özv. Szodoray Tamásné sz. Pete Jolán 58 éves. Gazdag Sándor 82 éves. Özv. Máté Lajosné sz. Rudineczki Juliánna 62 éves. Szücs Lajos 32 éves. Kegyes Erzsébet 19 éves. Mugics Edit 14 hónapos. Tartár Róza 1 éves. Murányi Károlyné sz. Oláh Juliánna. 40 éves. Görbe

István 4 hónapos. Mázsai János 4 éves. Özv. Lupás Péterné sz. Dajna Katalin 35 éves. Nagy Bálint 61 éves. Özv. Josa Gáborné sz. Bakó Amália 81 éves. Sonnenvirthe Magda 24 éves. Ladányi Imre 71 éves. Szemenyei György 67 éves. Hajdu Máté 38 éves. Glatler Mihály 70 éves. Nagy Mária 11 hónapos. Kovács Pál 3 napos.

Férfi ruhákat használtak. legiobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

Julius 5-től 15-ig lehet igényelni ruhaneműt a népruházati akciónál

Nagyvárad thj. város polgármestere 5294—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom Nagyvárad thj. város közönségének, hogy a IV. népruházati akció keretében kiosztásra kerülő ruhaanyagokra és kész cikkekre vonatkozó igénylések július 5-15 közötti időben a városi Közélelmezési Hivatalnál — 2. sz. szoba — a hivatalos órák alatt benyújthatják.

Ígénybejelentő lapok a Közélelmezési Hivatalnál és a „Hangya” Sas alatti üzlethelyiségében kaphatók darabonként 3 fillér előállítás költség elenében.

Az igénybejelentő lapok pontosan kitöltendők és az igénylő, valamint a munkaadó, vagy háztulajdonos által minden esetben aláírandók. Hiányosan kiállított, vagy fenti határidő után beadott igénybejelentő lapok figyelembe nem vehetők.

Ez alkalommal kiosztásra kerülnek férfi és női ruhaanyagok, ágyneműanyag, férfi, női és gyermek harisnyák, zsebkendők

Nagyvárad, 1942. július 7-én.

Dr. Gyapay s. k. h. polgármester

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák értéke, eladása, szakzerű alakítása, javítása **Ács Tibor,** Széchenyi tér 6.

SPORT

Otthon is győzött a DVSC DVSC - NAC 4:3 (3:2)

Debrecen. Vasárnap Debrecenben vendégszerepelt a NAC és serlegmérkőzés keretében mérte össze erejét a vasutasok ottani nagyszerű csapatával, a DVSC-vel. A zöldfehérek vasárnap hajnalban keltek útra szépszámu szurkoló kíséretében.

Az érkező nagyváradiakat a pályaudvaron ünnepi külsőségek közt fogadták s a debreceniek szívélyessége egész ottartózkodásuk alatt kedvesen érezhető is volt.

A mérkőzés pontban 6 órakor szépszámu néző előtt vette kezdetét.

A NAC felállítása ez volt: Tóth — Molnár, Domján — Perényi, Juhász, Szurgyi, Bartha, Kovács I, Sar-

vári, Bodola, Haláti.

A nagyerdei stadionban 2000 néző előtt tartották a nagy érdeklődéssel várt mérkőzést, melynek játékvezetője Pál volt. A vezető gól az első félidő 8. percében esett Sidlik lövéséből. A 15. percben Szilágyi szerzi meg a debreceniek második gólját. A 23. percben újra a debreceniek jutnak gólhoz Sidlik révén. A NAC első gólját Bodola rugja a 24. percben és ugyancsak Bodola szerzi a másodikat is a 30. percben. A második félidő 20. percében Bartha kiegyenlít, de a játékidő vége előtt Serfőző góljával a debreceniek megszerezik a győzelmet.

Uj kerékpárok JAKAB műszerésznél részletre is. Javítások olcsón **JAKAB** Kossuth-u 5. Tel. 23-30.

Jól szerepeltek atlétáink a szabadkai országos versenyeken

Szabadkán szombaton délután kezdődtek meg az országos vidéki bajnokság küzdelmei. Az ország minden részéből 174 atléta érkezett a Dévicedék fővárosába. Pestvidék 30. Dél 30, Északnyugat 26, Észak 22, Délnyugat 21, Délkelet 23, Kelet 18. Székelyföld 4 atlétával vonult fel. A legtöbbben már pénteken megérkeztek, a többiekkel a szombat reggeli vonatok hozták.

A verseny előtt hatalmas vihar száguldott végig a városon. Eső nem esett, csak a szél fújt hevesen. A verseny alatt is megmaradt, bár folyton gyengülve, hátszél formájában.

A versenyen, mint arról már beszámoltunk Délkelet színeiben több

nagyváradi atléta is elindult.

Az első napon a 400 méteres gátfutásban indultak a váradiak s Kiss 58.5 mp-el 2., Krupka pedig 59.1 idejével pedig a harmadik helyezést ért el a döntőben.

A váradi fiúk közül bármelyik győzhetett is volna.

A vasárnapi eredmények:

Az Egyetértés Atlétikai Kör vasárnap fejezte be kétezer néző előtt az országos vidéki bajnoki atlétikai viadalt. Eredmények a következők:

1500 m. Kiss György (Délkelet) 3 p. 53.6 mp. (kerületi rekord) méteres síkfutás: Solyomossy (Észak)

Zakar András

Tihamér püspök élete ahogyan kortársai látták

Ara tízve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

22.6 mp. *Magasugrásban:* Fuchs (Kelet) 178 cm. *110 méteres gátfutásban:* Nádasdy (Észak) 16.2 mp., Pécsy (Kelet) 16.6. *Diszkoszvetésben:* Remecz (Pestvidék) 44.35 cm. *Tízzeremétes síkfutásban:* Pataki (Pestvidék) 32.36 mp. *Hármasugrásban:* Kapros dr. (Pestvidék) 13.62 m. *Négyszáz méteres síkfutásban:* Marossy (Pestvidék) 9 p. 42 mp. A vándorzászlóért folyt versenyben első Észak 110 ponttal, 2. Pestvidék 106 ponttal, 3-ik Délkelet 46 ponttal, 5-ik Kelet 32 ponttal.

Asbóth győzött a teniszbajnokságokon

Vasárnap délután a BSE rendezésében befejezték az országos férfi egyes teniszbajnokság versenyét, melynek döntőjét Asbóth BBTE 6:1, 6:0, 6:4 arányban nyerte Szigeti UTE-val szemben.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Magánház nagy telekkel 10.000 P-ért eladó. Erdeklődni dr. Dobay és dr. Könyves ügyvédi irodájába, Szaniszló-utca 4. 689

Szörföld 8 hold Körösoldalon eladó 16.000. Közvetítés díjazva. Gömbös Gyula-utca 32, délután fél 2—fél 3-ig. 701

Eladó két darab pálinkafűzőüst, 210 l. és 280 l-es szeszmérő, orával felszerelve. Cim Honvéd-u. 29. 700

Német gyártmányú kerékpár teljes felszereléssel eladó. Mátyás király-ut 83. szám. 699

Külföldi

Keresztény társat keresek 2—3 ezer pengő készpénzzel. Cim a kiadóban. 703

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat. Szilgietti-utca 7. szám. Telefon: 21—96. 664

Allást keres

Intelligens nő, évekig vezette plébánia nagy háztartását, gazdaságát önállóan. Plébániára, magánoshoz anyahelyettesnek menne, kitűnő bizonyítvány. Leveleket „Fizetés nélkül is” jellegre a kiadóba. 702

Elveszett

Elveszett Kállai Sándor és Elek névre szóló kenyérbélyeg. Megtaláló hozza a kiadóba. 698

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

*5. és felelősségvizsgáló: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám